

KÄRNKOMPETENSBEKRIVNING FÖR KYRKANS SKOL- OCH STUDENTARBETARE

Yrkesbeskrivning

Kyrkan och församlingarnas anställda är en närvarande samarbetspartner i många gemenskaper. Utgångspunkten för kyrkans samarbete med läroanstalterna är att påminna om Guds närvaro i läroanstaltens vardag. Skol- och studentarbetarna tjänar alla medlemmar i läroanstaltsgemenskapen utan åtskillnad. Samarbetet med läroanstalterna bygger på jämlikt bemötande, dialog och förtroende mellan kyrkan och läroanstalten.

Läroanstalterna utgör vardagsgemenskaper för människor i olika åldrar och livsskeden.¹ Kyrkans skol- och studentarbetare arbetar i många slags varierande verksamhetskulturer. De är införstådda med läroanstalternas verksamhetsidéer och värderingar samt deras samhällstjänande roll.

Skol- och studentarbetarnas arbete styrs av läroanstalternas behov. Det viktigaste är att möta grupper och individer i olika situationer och livsskeden. Skol- och studentarbetarnas grundläggande uppgifter består i att:

- främja människovärdet och värderingar som jämlikhet, rättvisa och kärlek till nästan
- möjliggöra en andlig gemenskap och positiv religionsfrihet i enlighet med läroanstalternas verksamhetsprinciper
- stärka delaktigheten och främja en sund gemenskap och individuellt välbefinnande
- stödja värdefostran och en omfattande yrkesmässig, vetenskaplig och konstnärlig bildning.

Arbetet förutsätter dialog och samarbete med personal- och studentgrupperna, studentorganisationerna, studenthälsofrämjandet inom offentliga och tredje sektorn och de religiösa samfundet.

Kyrkans skol- och studentarbetare förutsätts kunna möta människor som individer och som delar av en gemenskap. De ska främja gemenskapens och dess medlemmars välbefinnande samt gemenskapen vid läroanstalten. De ska behärska bland annat de centrala metoderna för själavård, krisverksamhet och främjande av student- och arbetshälsa samt samhällsarbets- och undervisningsmetoder som främjar livsbalans.

¹ År 2009 hade yrkesläroanstalterna, yrkeshögskolorna och universitetet cirka 450 000 examensstuderande

Läroanstaltsmiljöerna förutsätter att kyrkans skol- och studentarbetare kan fungera i sakkunnigorganisationer och att de förstår hur ekonomiska, politiska och kulturella strömningar inverkar på läroanstalterna. Kyrkans medarbetare kan tillämpa sitt teologiska och etiska kunnande och sin värdekompetens i olika situationer och gemenskaper.

Av skol- och studentarbetarna krävs förutom yrkeskunnande även initiativförmåga, kreativitet, förändringsförmåga, omdöme och förmåga till självständigt arbete.² Den mångsidiga arbetsmiljön kräver också att de har en stark professionell ansvarskänsla och ett etiskt arbetssätt.

Skol- och studentsamarbete utförs dels som huvudsyssla, dels som en del av annat arbete. Skol- och studentarbetarna består av präster, diakoner, ungdomsarbets-ledare, specialungdomsarbetsledare, kantorer och kyrkomusiker. Behörighetskraven för varje tjänst anges i respektive beskrivning av kärnkompetensen.

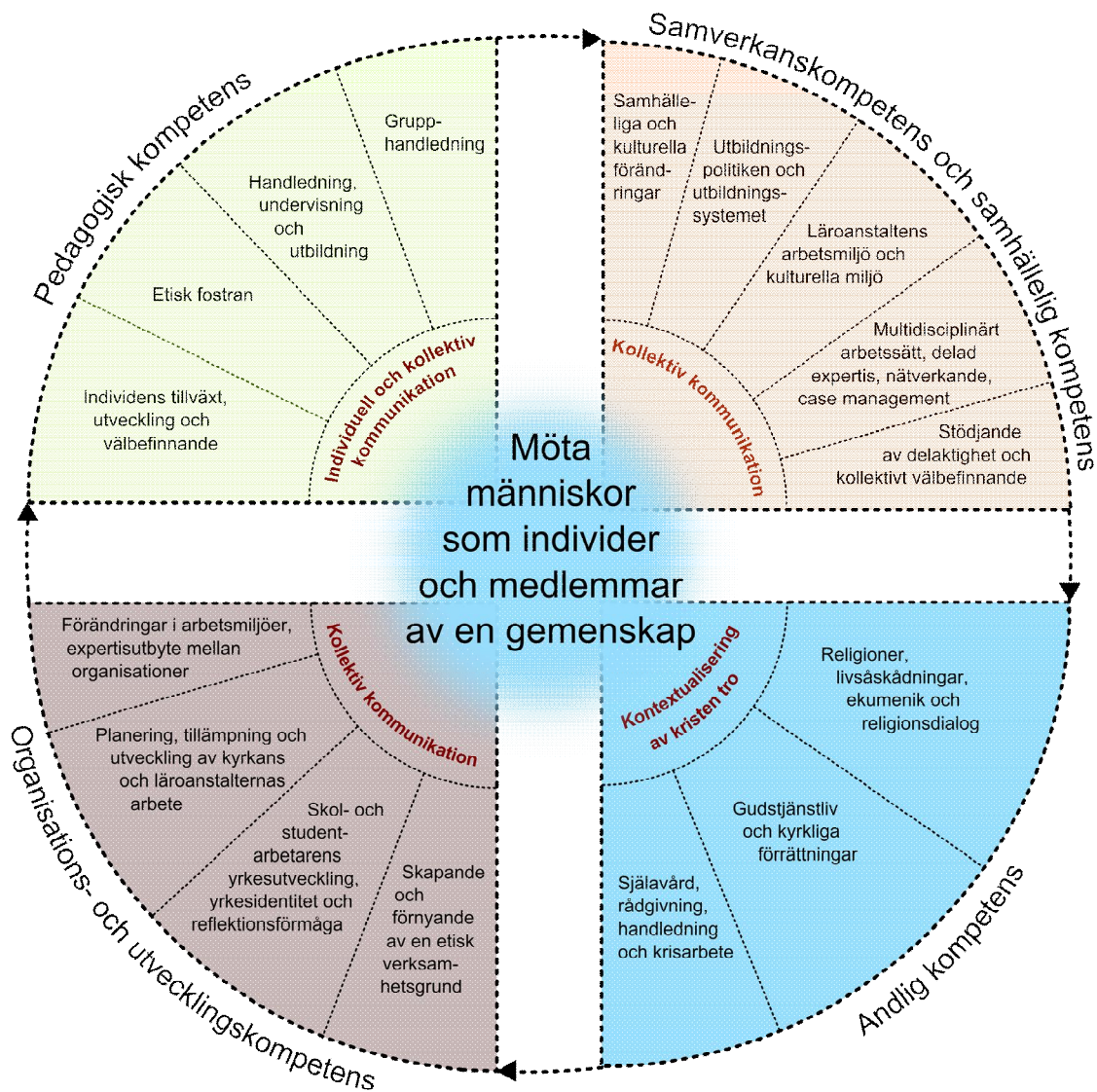
Kärnkompetensområdena och deras innehåll

Kärnan i kyrkans skol- och studentarbets kompetens är förmågan att kontextualisera teologin och möta människor som individer och som medlemmar i läroanstalts-gemenskaperna. Till kärnkompetensområdena för en skol- och studentarbetare hör pedagogisk kompetens, samverkanskompetens och samhällelig kompetens, andlig kompetens samt organisations- och utvecklingskompetens (FIGUR).

Skol- och studentarbetaren utvecklar sin kompetens enligt kraven i den specifika arbetsmiljön och tillämpar sin kärnkompetens i olika läroanstaltsmiljöer.

² Snellman, T. 2011: Diakoniatyötä oppilaitoksessa? Utredning av diakoniarbetets möjligheter vid ett antal läroanstalter i Vanda.

FIGUR Kärnkompetensbeskrivning för kyrkans skol- och studentarbetare

P e d a g o g i s k k o m p e t e n s

Individens tillväxt, utveckling och välbefinnande

- ha insikter i allmänna och specifika drag i den individuella utvecklingen
- vara förtrogen med de allmänna teorierna och uppfattningarna om fostran
- förstå den individuella tillväxtens och olika delområdets betydelse för människans utveckling och välbefinnande

Etisk fostran

- kunna ge värdefostran som en del av all fostran
- kunna ge etisk fostran
- förstå den etiska grunden för fostran och arbetets kulturbundenhet
- vara medveten om de etiska dimensionerna av olika fenomen, frågor och situationer i vardagen

Handledning, undervisning och utbildning

- förstå undervisningens och handledningens flerdimensionella och övergripande karaktär
- identifiera olika typer av lärande
- besitta mångsidig, målinriktad och metodisk kompetens i handledning, undervisning och utbildning

Grupphandledning

- identifiera lagbundenheter i gruppkommunikation
- planera, genomföra och utvärdera målinriktad grupphandledning
- behärska mångsidiga metoder som stödjer delaktighet
- inse betydelsen av gruppstillhörighet

S a m v e r k a n s k o m p e t e n s o c h s a m h ä l l e l i g k o m p e t e n s

Samhälleliga och kulturella förändringar

- identifiera samhälleliga och kulturella förändringar och förstå deras verkningar i utbildningen och kyrkans arbete
- identifiera förändringsfaktorer i arbetslivet

Utbildningspolitiken och utbildningssystemet

- känna till utbildningssystemet och utbildningens lagstiftning och förvaltning
- förstå de samhälleliga målen och ramvillkoren för utbildning
- identifiera trender i den nationella och internationella utbildningspolitiken

Läroanstaltens arbetsmiljö och kulturella miljö

- identifiera särdrag i läroanstaltens arbetsmiljö och kulturella miljö och förstå särdragens konsekvenser för läroanstaltsgemenskapen
- förstå särdragen i de varierande läroanstalternas och kyrkans arbetsmiljöer
- kunna bedöma och utveckla det egna arbetet i samband med förändringar i läroanstaltsgemenskapen

Multidisciplinärt arbetssätt, delad expertis, nätverkande, case management

- behärska smidig kommunikation och olika arbetssätt i multidisciplinära nätverk
- känna till servicesystemen för studenter och ha förmåga att utveckla dem
- behärska case management
- flexibelt kunna utnyttja informations- och kommunikationstekniska lösningar

Stödjande av delaktighet och kollektivt välbefinnande

- främja och stärka studenternas delaktighet
- identifiera och påverka kopplingar mellan individens välbefinnande, grupptillhörighet och hantering av vardagen

A n d l i g k o m p e t e n s

Religioner, livsåskådningar, ekumenik och religionsdialog

- klara av den växelverkan som krävs i mångreligiösa och mångkulturella arbetsmiljöer
- identifiera religiösa fenomen
- vara förtrogen med de olika skedena i människans andliga utveckling (barndom, ungdom, vuxenålder) och förstå aktuella religiösa fenomen och livsåskådningsfenomen
- kunna främja ekumenisk dialog och dialog mellan olika religioner

Gudstjänstliv och kyrkliga förrättningar

- vara insatt i kyrkoåret, gudstjänsttraditionen, de kristna symbolerna, psalmerna och den övriga musiken samt bönelivet
- behärska kontextuell utveckling av gudstjänstlivet
- kunna tillämpa Bibeln och kyrkans lära på människors livssituationer i gudstjänster och kyrkliga förrättningar
- kunna förverkliga kyrkliga förrättningar utifrån människors livssituationer

Självvård, krisarbete

- behärska metoderna för psykosocialt stöd och känna till strukturerna för psykosocialt stöd och psykosociala tjänster
- identifiera kriser och andliga frågor i människors liv
- ge individer och grupper stöd i sökandet efter meningen med livet och stödja en holistisk utveckling

- förstå olika kollektiva och individuella kriser och deras faser och behärska krisarbete i praktiken
- behärska arbetshandledningens metoder

Organisations- och utvecklingskompetens

Förändringar i arbetsmiljöer, expertisutbyte mellan organisationer

- känna till läroanstalts- och församlingsorganisationernas verksamhets sätt
- utbyta expertis över organisationsgränserna och utveckla nätverkssamarbete
- utveckla kyrkans samarbete med läroanstalterna på regional, nationell och internationell nivå

Planering, tillämpning och utveckling av kyrkans och läroanstalternas arbete

- känna till kyrkans och läroanstalternas grundläggande uppgift, mål och verksamhet
- kunna planera, utveckla och anpassa arbetet i förhållande till arbetsmiljön och förändringar i denna

Skol- och studentarbetarens yrkesutveckling, yrkesidentitet och reflektionsförmåga

- kunna upprätthålla och utveckla yrkeskompetensen
- vara medveten om den egna personliga tillväxten
- känna den egna yrkesidentiteten i olika läroanstalts- och församlingssamfund
- behärska undersökande, experimentella och utvärderande arbetsgrepp

Skapande och förnyande av en etisk verksamhetsgrund

- kunna utöva professionell, etisk verksamhet
- kunna främja ett etiskt högklassigt samarbete med läroanstalterna